

(דף רכ"ח ע"א) וּנְחֻשֶׁת הַתְּנוּפָה שֶׁבַעִים כִּפָּר, (שמות לח) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל דָּא נַחְתָּא לְתַתָּא, בְּדִיּוּקְנָא עֲלָאָה דְרָזָא דְמַהִימְנוּתָא. כְּגוּוּנָא דָּא עֲבִד (דניאל ג) נְבוּכַדְנֶצַּר הֶרְשַׁע הָהוּא עֲלָמָא דְאַתְקִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִיְהוּ לָא עֲבִיד הֶכִי, אֲבָל בְּחֻלְמִיָּה חֲמָא הֶכִי, דְהָא בְּחֻלְמִיָּה חֲמָא, (דניאל ב) רִישָׁא דִי דִתְקָא, וְלִבְתַּר כְּסָפָא, וְלִבְתַּר נַחְשָׂא. וְאִי תִימָא פְּרִזְלָא וְחֲסָפָא אֲמָאִי לָאו הֶכִי. כְּגוּן דְלָאו אֵינּוּן כְּדָאִי לְאַעְלָא לְקוּדְשָׁא, וְאַלִין תְּלַתָּא אַחְרֵינִין עָאלוּ.

וְרָזָא דִילִיָּה דְמִשְׁכְּנָא, בְּתַלְתַּת תְּלַת בְּאַלִין מִתְכַּן. וּבִשְׁאַרָא אַרְבַּע, כְּגוּן תְּכַלְתַּת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ. וּכְגוּן אַרְבַּעָה טוּרֵי אֲבָן.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְנַהוּן בְּתַלְתַּת. מְנַהוּן בְּד'. מְנַהוּן בְּתַרְיִן. מְנַהוּן בְּחַד. אֲבָל כָּל סְדָרָא וְסְדָרָא לָאו אִיְהוּ אֵלָּא בְּתַלְתַּת. תְּלַת סְדָרִין אֵינּוּן דְמִתְפָּרְשִׁין לְכָל סֵטְרָא, לְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלָמָא, וְכָל סְדָרָא וְסְדָרָא דְאִיְהוּ לְכָל סֵטְרָא, תְּלַת סְדָרִין אֵינּוּן. וְאוּקִימְנָא.

סְדָרָא כְּדָמָאָה דְלְסֵטְרָא מְזַרְחָה, תְּלַת סְדָרִין אֵינּוּן וְאֵינּוּן תְּשַׁעָה סְדָרִין, כְּגוּן דְכָל סְדָרָא מְאֵינּוּן ג', אִית לִיָּה תְּלַת סְדָרִין, וְאַשְׁתַּכַּחוּ דְאֵינּוּן תְּשַׁעָה. וּכְמָה אֵלֶּף וְרַבְּבָן תַּחֲוִיתִיְהוּ. וְהִנֵּי סְדָרִין תְּשַׁעָה, כְּלָהוּ מִתְנַהֲגִי בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן. וְכָל סְדָרָא אֲסִתְכִי לְאֵינּוּן אַתְוֹן רְשִׁימָן, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְכֵן לְכָל סְדָרָא וְסְדָרָא, וְכְלָהוּ נְטִלֵי בְּאַתְוֹן רְשִׁימָן. וְאַלִין עֲלָאִי מְאֵלִין, וְכַיִּימָן אֵלִין עַל אֵלִין. (נ"א וּמִתְחַבְּרִין כְּלָהוּ וְאַמְרֵי שִׁירְתָּא).

וְכַד אֵינּוּן אַתְוֹן פְּרַחִין, גּוּ אֲוִירָא דְרוּחָא, הָהוּא דְמְמָנָא עַל כְּלָא, כְּדִין כְּלָהוּ נְטִלֵי, (נ"א וְשִׁירְתָּא אַתְבַּסֵּם) וְהָא אוּקְמוּהָ. וְחַד אֶת בְּטִשׁ מִתְתָּא, וְהָהוּא אֶת סְלָקָא וְנַחְתָּא, וְתַרִין אַתְוֹן פְּרַחִי עֲלֵיָּהוּ. וְהָאִי אֶת מִתְתָּא, סְלָקָא מִתְתָּא לְעֵילָא, וְאַתְחַבְּרָ בְּהוּ, וְאַתְעַבִּידוּ תְּלַת אַתְוֹן, כְּלָהוּ לְפּוּם אַתְוֹן יְה"ו, דְאֵינּוּן תְּלַת גּוּ אֲסַפְקֻלְרִיא דְנַחְתָּא. מְאֵלִין אַתְפָּרְשׁוּ תְּלַת סְדָרִין. וְאֵינּוּן אַתְוֹן תַּרִין, וְהָהוּא אֶת דְסְלָקָא מִתְחַבְּרָ עֲמַהוּן, וְאֵינּוּן תְּלַת.

תָּא חֲזִי, אֵינּוּן תַּרִין אַתְוֹן עֲלָאִין דְסְלָקִין בְּאַוִירָא, אֵינּוּן כְּלִילָן דָּא כְּדָא, רַחֲמֵי וְדִינָא, וּכְגוּן כְּדָא אֵינּוּן תַּרִין, וְאֵינּוּן מְעֲלָמָא דְלְעֵילָא. בְּרָזָא דְדְכוּרָא. וְהָאִי דְסְלָקָא וּמִתְחַבְּרָ עֲמַהוּן, אִיְהִי נּוּקְבָא, וְאַתְפְּלִילַת בְּתַרְוִיָּהוּ.

כְּגוּוּנָא דְנוּקְבָא אַתְפְּלִילַת בְּתַרִין סֵטְרִין, בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, וְאַתְחַבְּרַת בְּהוּ. הֶכִי נָמִי, הָאִי אֶת נּוּקְבָא, וְאַתְחַבְּרַת בְּתַרִין אַתְוֹן אַחְרֵינִין, וְאֵינּוּן בְּתַרִין סֵטְרִין, אֵלִין עֲלָאִין, וְאַלִין תְּתַאִין, וְכְלָא אִיְהוּ חַד, דְכַר וְנוּקְבָא.

דְכַד אַתְבְּרֵי עֲלָמָא, אֵינּוּן אַתְוֹן מְעֲלָמָא עֲלָאָה נִינְהוּ, דְאֵינּוּן אוּלִידוּ כָּל עוּבְדִין לְתַתָּא, כְּגוּוּנָא דְלָהוּן מְמִשׁ. כְּגוּן כְּדָא מָאן דְיַדַּע לֹזֵן, וְאַזְדַּחֵר בְּהוּ, רַחֲמֵי לְעֵילָא רַחֲמֵי לְתַתָּא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֵלִין אַתְוֹן כְּלָהוּ דְכַר וְנוּקְבָא, לְאַתְפְּלִילָא כְּחַדָּא, בְּרָזָא דְמִיִּין עֲלָאִין וּמִיִּין תְּתַאִין, וְכְלָא חַד, וְדָא הוּא יְחוּדָא שְׁלִים. וְעַל דָּא, מָאן דְיַדַּע לֹזֵן, וְאַזְדַּחֵר בְּהוּ, זְכָאָה אִיְהוּ כְּהָאִי עֲלָמָא, וְזְכָאָה אִיְהוּ בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. כְּגוּן דְאִיְהוּ עַקְרָא דִיְחוּדָא שְׁלִים כְּדָקָא חֲזִי. תְּלַת תְּלַת

מִסְטָרָא דָּא וּמִסְטָרָא דָּא, בְּיַחְוּדָא חֲדָא, בְּשְׁלִימוֹ דְכֻלָּא. וּבְלִהוּ רְזָא דְסִדְרָא עֲלָאָה כְּדָקָא חֲזִי  
כְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא, דִּיהוּא סִדְרָא תְּלַת תְּלַת בְּרִזָּא חֲדָא.

סִדְרָא תְּנִינָא דְלִסְטֵר דְרוּם, (דְּאִיהוּ רְזָא דְכֶסֶף) תְּלַת סְדְרִין אֵינּוּן לְהוּוּא סְטָרָא. וְכָל סְדְרָא וְסִדְרָא  
תְּלַת תְּלַת, וְאֵינּוּן תְּשַׁעָּה, כְּמָה דְאַתְמַר. וְאַתְוּוּן אַתְּפִלְגִּין חֲכִי לְכָל סְטָרִי, לְאַתְחַבְרָא כְּלָא בְּחַד,  
בְּגִין דְּאִית אַתְוּוּן בְּרִזָּא דְנוֹקְבָא, וְאַתְוּוּן בְּרִזָּא דְדְכּוּרָא, וְאַתְחַבְרוּ כְּלִהוּ כְּחֲדָא, וְהוּוּ חַד, בְּרִזָּא  
דְשִׁמָּא קְדִישָׁא שְׁלִים. וְלִגְבִייהוּ סְדְרִין מְמַנּוּ, תְּלַת תְּלַת, כְּמָה דְאַתְמַר. וְכֻלָּא נִפְקָא מִסְדְרָא  
וְאַבְהֵן דְלַעֲיָלָא כְּסִדְרָא (דף רכ"ח ע"ב) דְאַתְתְּקַנּוּן אַתְוּוּן דְשִׁמָּא קְדִישָׁא יְהוּ, כְּמָה דְאַתְמַר. הֵינִי  
סְדְרִין כְּלִהוּ, מִתְנַהֲגִי בְּאַלִין אַתְוּוּן יְדִיעֵן, וְנִטְלִי בְּהוּ. וְכְמָה חִילִין וְרַבְרָבּוּ, כְּלִהוּ לְתַתָּא, דְנִטְלִי  
וְאַתְנַהֲגִי בְּסִדְרָא דָּא.

סִדְרָא תְּלִיתָאָה דְלִסְטֵר צְפוֹן, בְּתְלַת סְדְרִין אֵינּוּן לְהוּוּא סְטָרָא, וְאֵינּוּן תְּשַׁעָּה. וּבְתְלַת סְטָרִין  
תְּלַת תְּלַת לְכָל סְטָר, וְאֵינּוּן תְּשַׁעָּה. וְאֵינּוּן סְדְרִין מִתְּלַת סְטָרִין כְּמָה דְאַתְמַר.

שְׁבַעָּה וְעֶשְׂרִין בְּרִזָּא אַתְוּוּן, דְּאֵינּוּן שְׁבַעָּה וְעֶשְׂרִין. וְאֵף עַל גַּב דְּאֵינּוּן תְּרִין וְעֶשְׂרִים, שְׁלִימוֹ  
דְאַתְוּוּן שְׁבַעָּה וְעֶשְׂרִין אֵינּוּן. וְאַשְׁתַּכְּחוּ, כְּמָה דְאַתְוּוּן שְׁבַעָּה וְעֶשְׂרִין, חֲכִי סִדְרָא דְסִדְרִין אֵלִין,  
שְׁבַעָּה וְעֶשְׂרִין, לְתְלַת תְּלַת סְדְרִין לְכָל סְטָר. וְאַשְׁתַּכְּחוּ אֵלִין תְּלַת דְּהֵאִי סְטָרָא דְאֵינּוּן תְּשַׁעָּה.  
וְאַלִין תְּלַת דְּהֵאִי סְטָרָא דְאֵינּוּן תְּשַׁעָּה. וְאַלִין תְּלַת דְּהֵאִי סְטָרָא דְאֵינּוּן תְּשַׁעָּה. אַשְׁתַּכְּחוּ כְּלִהוּ  
לְשַׁבַּעָּה וְעֶשְׂרִין.

וְרִזָּא דְאַלִין שְׁבַעָּה וְעֶשְׂרִין, אֵינּוּן תְּשַׁעָּה אַתְוּוּן דְּאֵינּוּן בְּרִזָּא דְנוֹקְבָא, לְאַתְחַבְרָא בְּהוּ נִוקְבָא עִם  
אֵינּוּן תְּמַנִּיסֵר אַחֲרֵינִין בְּרִזָּא דְאַתְמַר, וְכֻלָּא אִיהוּ כְּדָקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, כְּגוּוּנָא דְאַתְוּוּן עֲלָאִין דְעֲלָמָא עֲלָאָה, חֲכִי נְמִי אַתְוּוּן אַחֲרֵינִין לְתַתָּא. אַתְוּוּן עֲלָאִין  
רַבְרָבִין, וְאַתְוּוּן תְּתַאִין זְעִירִין. וְכֻלָּא דָּא כְּגוּוּנָא דָּא. וְכָל הֵינִי רִזִין בְּרִזָּא דְדְכּוּר וְנוֹקְבָא כְּלָא חַד  
בְּשְׁלִימוֹ. וְעַל דָּא כְּלָא אִיהוּ בְּרִזָּא עֲלָאָה. (ע"ט).

בְּאַרְבַּעִין וְחֲמִשׁ זֵינִי גּוּוּנִי נְהוּרִין אַתְּפִלְגִי עֲלָמָא. שְׁבַעָּה מִתְּפִלְגִין לְשַׁבַּעָּה תְּהוּמִין. כָּל חַד כְּמִשׁ  
בְּתַהוּמָא דִילִיָּה, וְאַבְנִין מִתְּגַלְגְּלִין בְּגוֹ תְּהוּמָא, וְעִיל תְּהוּא נְהוּרָא, בְּאֵינּוּן אַבְנִין, וְנִקִיב לִזֵין, וּמִיִין  
נִפְקִין בְּהוּ. וְשַׁקְעִין כָּל חַד וְחַד עַל תְּהוּמָא, וְחַפִּיא לְתַרִין סְטָרִין.

נִפְקִי מִיָּא בְּאֵינּוּן נִוקְבִין, וְעַאל נְהוּרָא, וְכְמִשׁ לְאַרְבַּע סְטָרִי תְּהוּמָא, מִתְּגַלְגְּלָא נְהוּרָא בְּחַבְרָתָהּ,  
וְאַעֲרַעוּ בְּחַד, וּפְלִגִין מִיָּא.

וְאַחֲדָן כָּל אֵינּוּן שְׁבַעָּה, בְּשַׁבַּעָּה תְּהוּמִי, וְכִרְאֵן בְּחִשׁוּכִי תְּהוּמִי, וְחִשׁוּכִי אֵינּוּן מִתְּעַרְבִי בְּהוּ.  
סְלִקִין מִיִין, וְנַחְתִין מִתְּגַלְגְּלִין בְּאֵינּוּן נְהוּרִין, וְאַתְעַרְבֵן כְּחֲדָא, נְהוּרִין וְחִשׁוּכִין וּמִיִין, וְאַתְעַבִידוּ  
מִנִּיָּהוּ נְהוּרִין דְלָא אַתְחַזְיִין חִשׁוּכָאן. כְּמִשׁ כָּל חַד בְּחַבְרִיָּה, וּמִתְּפִלְגִין לְשַׁבַּעִין וְחֲמִשׁ צְנוּרִי  
תְּהוּמִין וּבְהוּ נְגִידִין מִיָּא.



כָּל צְנוּרָא וְצְנוּרָא סְלִיק בְּקַלְיָהּ, וְאַזְדַּעְזַעַן תְּהוּמִין. וְכַד הָהוּא קָלָא אֲשֵׁתְמַע, כָּל תְּהוּמָא קְאָרִי  
לְחַבְרִיָּה, וְאָמַר פְּלִיג מִימְךָ, וְאִיעוּל בְּךָ, תְּדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים מב) תְּהוּם אֶל תְּהוּם קוּרָא לְקוּל  
צְנוּרִיָּה.

תְּחוּת אֵלִין, תְּלַת מַאָּה וְשִׁתִּין וְחֲמִשׁ גִּידִין, מְנַהוֹן תְּנוּרִין, מְנַהוֹן אוּכְמִין, מְנַהוֹן סוּמְקִין, אֲתַבְּלִילָן  
דָּא בְּדָא, וְאֲתַעְבִּידוּ גֵזוּן חַד. אֵינּוּן גִּידִין אֲתַרְקִימוּ בְּשִׁבְעַ עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל חַד רִשְׁתַּת גִּידִין  
אֲקָרִי. אֲתַרְקִימוּ דָּא בְּדָא, וְנַחְתִּין בְּשִׁפּוּלֵי תְהוּמָא. תְּחוּת אֵלִין, תְּרִין רִשְׁתִּין קְיִמִין בְּחִיזוּ דְפְרִזְלָא,  
וְתִרִין רִשְׁתִּין אֲחֲרִינִין בְּחִיזוּ דְנַחְשָׂא.

תְּרִין פּוּרְסוֹן קְיִמִי עֲלִיָּהּ, חַד מִימִנָּא, וְחַד מִשְׁמָאֲלָא. כָּל אֵינּוּן רִשְׁתִּין מְתַחְבְּרָן בְּחֲדָא, וּמִיִּין  
נַחְתִּין מֵאֵינּוּן צְנוּרִין, וְעֵאֲלִין בְּאֵלִין רִשְׁתִּין. אֵינּוּן תְּרִין פּוּרְסוֹן, חַד פּוּרְסֵיָּא דְרַקִּיעָא אוּכְמָא,  
וְחַד פּוּרְסֵיָּא דְרַקִּיעָא סְסוּגָא.

אֵלִין תְּרִין פּוּרְסוֹן, כַּד אֵינּוּן סְלִקִין, סְלִקִין בְּהוּא פּוּרְסֵיָּא דְרַקִּיעָא אוּכְמָא. וְכַד נַחְתִּין, נַחְתִּין  
בְּהוּא כּוּרְסֵיָּא דְרַקִּיעָא סְסוּגָא. אֵלִין תְּרִין פּוּרְסוֹן, חַד מִימִנָּא וְחַד מִשְׁמָאֲלָא. הוּא כּוּרְסֵיָּא  
דְרַקִּיעָא אוּכְמָא מִימִנָּא. וְהוּא כּוּרְסֵיָּא דְרַקִּיעָא סְסוּגָא מִשְׁמָאֲלָא. כַּד סְלִקִין בְּכּוּרְסֵיָּא  
דְרַקִּיעָא אוּכְמָא. מֵאִיָּהּ פּוּרְסֵיָּא דְרַקִּיעָא שְׁמָאֲלָא וְנַחְתִּין בִּיהּ. מְתַגְלָגְלָן פּוּרְסוֹן חַד בְּחַד. (נְקִטִין)  
נַחְתָּא כָּל אֵינּוּן רִשְׁתִּין בְּגוּוֹיָהּ, וְעֵאֲלִין לֹון בְּשִׁפּוּלֵי דְתְהוּמָא תְּתָא.

קָאִים חַד פּוּרְסֵיָּא, וְסְלִיק לְעִילָא מְכָל אֵינּוּן תְּהוּמִין, וְקָאִים פּוּרְסֵיָּא אֲחֲרָא, לְתַתָּא דְכָל תְּהוּמִין.